

TEZA:

Radca prawny nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego i nie uzyskała żadnego z wymaganych 40 punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. czym naruszyła obowiązek dbania o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne, a także obowiązek stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych. Kara nagany jest adekwatna do popełnionego czynu.

WO - 54/22**ORZECZENIE**

z dnia 1 sierpnia 2022 roku

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: SWSD Arkadiusz Sawala

Sędziowie: SWSD Rafał Rybnik

SWSD Michał Łukasik /sprawozdawca/

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego M. Ł. po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2022 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego A. B. nr wpisu (...)

obwinionej o to, że nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego i nie uzyskała żadnego z wymaganych co najmniej 40 punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. czym naruszyła obowiązek dbania o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne, a także obowiązek stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych.

z powodu odwołania obwinionej od orzeczenia z dnia 27 października 2021 r. Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w sprawie D 54/21

orzeka:

- I. utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie w całości;
- II. zasądza koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) od obwinionej A. B. na rzecz

Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w sprawie D 54/21 w dniu 27 października 2021 r. po rozpoznaniu na rozprawie sprawy z wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 4 lutego 2019 r. przeciwko radcy prawnemu A. B.: uznał obwinioną, radcę prawnego A. B., winną zarzucanego jej czynu polegającego na tym, że nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego i nie uzyskała żadnego z wymaganych co najmniej 40 punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. czym naruszyła obowiązek dbania o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne, a także obowiązek stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych.

Tym samym dopuściła się czynu opisanego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku art. 14 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w związku § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/K/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia grudnia 2015 r. w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (tj. uchwała nr 124/ X/2017) Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 października 2017 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku.

OSD OIRP:

- w punkcie pierwszym orzeczenia uznał, radcę prawnego A. B., za winną zarzucanego we wniosku o ukaranie czynu i za powyższe przewinienie dyscyplinarne wymierzył karę nagany.
- w punkcie drugim orzeczenia obciążył obwinioną kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1.200,00 zł. Od tego orzeczenia wniosła odwołanie obwiniona, radca prawny A. B., zaskarżając je w całości.

Wniosła alternatywnie o uchylenie orzeczenia w całości i uniewinnienie wobec braku znamion deliktu dyscyplinarnego, albo zmianę orzeczenia w zakresie kary poprzez zastosowanie kary upomnienia, bądź uchylenie orzeczenia i przekazanie do ponownego rozpatrzenia z powodu naruszenia prawa do obrony, uchylenia bądź zmianę postanowienia o kosztach postępowania w wysokości 1.200 zł jako nieadekwatnych do podjętych czynności w sprawie tj. ich liczby i czasochłonności, ilości rozpraw i braku stopnia zawłości sprawy, a także wobec nierozpatrzenia wniosku obwinionej o zwolnienie jej w całości z kosztów postępowania zawartych w piśmie z 21 października 2021 r. oraz pominięcie przy orzeczeniu kosztów oceny całokształtu sytuacji faktycznej i prawnej obwinionej.

Ponadto wniosła o zwolnienie w całości bądź w części kosztów postępowania przed WSD KIRP ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i brak dochodów oraz względy słuszności.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny ustalił i zważył co następuje:

Odwołanie obwinionej nie zasługuje na uwzględnienie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyjął ustalenia w zakresie stanu faktycznego poczynione w niniejszej sprawie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny za własne.

Ad. 1

Zarzuty odwołania są w tej materii bezzasadne. W przypadku okręgowego rzecznika dyscyplinarnego - jak stanowi § 17 ust. 2 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku stanowiącego załącznik do uchwały Nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 r. w rozpatrywanej sprawie jego wyłącznym uprawnieniem było to, czy należało w rozpatrywanym przypadku wystąpić do dziekana o udzielenie obwinionej ostrzeżenia, czy też wszcząć postępowanie dyscyplinarne. Taki obowiązek spoczywał na Rzeczniku Dyscyplinarnym OIRP i rozstrzygnął sprawę w ten sposób, że wszczął postępowanie dyscyplinarne. Skorzystanie ze swoich uprawnień przez rzecznika w żadnej mierze nie naruszyło treści § 17 ust. 2 ww. Regulaminu.

Należy też mieć na względzie, że samorząd zawodowy organizuje i ponosi nakłady finansowe pochodzące ze składek wszystkich członków i dochodów. Majątku samorządowego, zapewniając wszystkim radcom prawnym i aplikantom możliwość nieodpłatnego uczestnictwa w licznych w

szkoleniach o zróżnicowanej tematyce. Warto przypomnieć działania podjęte przez OIRP w celu przypomnienia i ułatwienia realizacji obowiązku szkoleniowego, które zostały opisane w uzasadnieniu orzeczenia OSD - k. 37 - 46 akt sprawy. Trzeba też przypomnieć, iż Regulamin daje możliwość skorzystania ze szkoleń w formie e-learningu.

Obwiniona nie skorzystała przy tym z możliwości zawartej w § 10 ust. 2 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku stanowiącego załącznik do uchwały Nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 r. poprzez wystąpienie do Rady Okręgowej OIRP lub w przypadku upoważnienia do jej prezydium o zwolnienie z wypełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lub zmniejszenia jego wymiaru.

Nie można przy tym domniemywać, że takie postępowanie nie wymaga wniosku radcy prawnego i może zostać wszczęte z urzędu. Zakres działania Rady Okręgowej OIRP jest katalogiem otwartym, przede wszystkim uregulowanym w art. 52 ust. 3 ustawy o radcach prawnych oraz w innych. Uzyskania przez radcę prawnego minimum 40 punktów szkoleniowych w latach 2015-2017 był obowiązkiem generalnym nałożonym na wszystkich radców prawnych, w tym także proporcjonalnie m.in. do osób zawieszonych. Wyjątkiem od tej zasady było uprawnienie do zwolnienia od spełnienia tego wymogu tak w całości jak i w części. Niewykonywanie zawodu - jak wynika z § 10 ust. 1 pkt 1-3 cyt. Regulaminu... - nie jest wymienione w punktach uzasadniających zmniejszenie proporcjonalne wymaganej minimalnej liczby punktów szkoleniowych, a to oznacza, że mieści się w nieokreślonym zbiorze szczególnie uzasadnionych przypadków. Przy tym w przypadku ust. 1 zmniejszenie jest obligatoryjne, a ust. 2 zakłada fakultatywność zwolnienia. Jeżeli zatem mamy fakultatywność zwolnienia, to nie można mówić o zaniechaniu przez radę lub prezydium działania z urzędu, skoro można było odrębnie wskazać na zwolnienie proporcjonalne osoby niewykonywującej zawód, a tego nie uczyniono.

W przypadku § 7 ust. 3 cyt. Regulaminu... z obowiązku doskonalenia zawodowego zwolnieni są radcowie prawni niewykonywujący zawodu będący emerytami, rencistami lub pobierającymi świadczenia przedemerytalne. W tym przepisie trzeba spełnić dwa jednocześnie warunki mianowicie trzeba być emerytem, rencistą lub pobierać świadczenie przedemerytalne a zarazem nie wykonywać zawodu radcy prawnego. Nie ma w nim osobnej kategorii radców prawnych niewykonywujących zawodu, bowiem taka kategoria powstałaby wyłącznie w przypadku umieszczenia przecinka po słowach radcowie prawni niewykonywujący zawodu".. Poza tym, tylko w przypadku zawieszenia radcy można mówić o posiadaniu wiedzy przez radę, kiedy okres zawieszenia się kończy, a rada bez stosownego wniosku - nie dysponuje takową wiedzą w

przypadku urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, czy wychowawczych, okresu niezdolności do pracy. Podobnie jest w przypadku bycia osoba bezrobotną zarejestrowaną w Urzędzie Pracy. Z tego też względu nie można utożsamiać sytuacji radcy prawnego zwolnionego od uiszczania składek członkowskich, który co prawda deklaruje niewykonywanie zawodu, z sytuacją trzech konkretnie określonych grup radców prawnych. To zwolnienie, jako wyjątek od zasady, nie może być interpretowany rozszerzająco.

Obwiniona naruszyła zatem obowiązek stałego doskonalenia oraz uczestnictwa w szkoleniach zawodowych, który wynika także z art. 14 ust. 1 i 2 KERP, zaś obowiązek stosowania się do uchwał organów samorządu ma podstawę w art. 61 ust. 2 KERP. W związku z tym zaniechanie Obwinionej w zakresie realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego stanowi naruszenie przepisów KERP, co podlega odpowiedzialności na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

Zaniechanie w zakresie obowiązku szkoleniowego, którego się Obwiniona dopuściła nie wynikało z przyczyn od Obwinionej niezależnych i trudności niemożliwych do przewyciężenia. Wyznaczony okres rozliczeniowy obejmował trzy lata kalendarzowe i był na tyle długi, że umożliwiał, uwzględniając obowiązki zawodowe, rodzinne, a także nieprzewidziane sytuacje osobiste, wykonanie tego obowiązku. Należy mieć na względzie, że obowiązek szkolenia nie jest uzależniony od tego, czy członek samorządu radcowskiego wykonuje zawód radcy prawnego w jednej z prawem przewidzianych form oraz w jakim wymiarze czasowym.

Szkodliwość społeczna zarzucanego czynu w kontekście faktycznego niewykonywania przez nią zawodu radcy prawnego - zdaniem niniejszego składu - jednak występuje. Dobrowolna przynależność do samorządu radcowskiego rodzi obowiązek należytego wypełniania obowiązków wobec tegoż samorządu, w tym przestrzegania uchwały, a na podstawie uchwały Nr 103/IX/2015 KIRP z dnia 11 grudnia 2015 r. wszedł w życie Regulamin zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku.

Konieczność stałego doksztalcania jest niezbędna. Jak stanowi art. 292 § 2 ustawy o

radcach prawnych niewykonywanie zawodu przez co najmniej 10 lat uniemożliwia ponowne wpisanie osoby na listę radców prawnych po złożeniu egzaminu radcowskiego.

Wszystko to dowodzi konieczności stałego doksztalcania się i podwyższania własnych kompetencji, aby można było w sposób prawidłowy udzielać pomocy prawnej osobom trzecim. Ta

społeczna szkodliwość zaczyna rosnać w miarę jak radca prawny nie uczestniczy w szkoleniach w kolejnych latach.

Ad. 2

Obwiniona wniosła w punkcie drugim odwołania o zmianę orzeczenia poprzez zastosowanie kary upomnienia jako mniej dolegliwej wskazując rażącą niewspółmierność kary nagany do postawionego zarzutu, dowolnej oceny materiału dowodowego oraz braku wskazania okoliczności łagodzących.

Skład orzekający doszedł jednak do przekonania, że wymierzona kara jest adekwatna do postawionego zarzutu. Za wymierzeniem kary nagany przemawia kilka argumentów. Mianowicie w gradacji kar nagana nie jest karą wysoką. Rozpatrując kwestie kary WSD rozważał kilka możliwości.

Jaką karę wymierzyć w przypadku wykonującego zawód radcy prawnego, który nie uzyskał żadnego z wymaganych punktów w cyklu szkoleniowym 2015-2017. a jaką w przypadku uzyskania przez niego 20 punktów.

Jak różnicować wymiar kary w przypadku osoby niewykonującej zawód radcy prawnego, która nie została zwolniona z obowiązku uzyskania 40 punktów i nie uzyskała nawet jednego punktu, a jaką karę wymierzyć, gdy dana osoba uzyskała 20 punktów. Istnieje zatem konieczność różnicowania kary, przy czym zawsze znajdą się argumenty przemawiające tak za zaostrzeniem kary, jak i za jej złagodzeniem.

OSD przyjął, jak wynika z analizy orzecznictwa tego sądu dyscyplinarnego, że w przypadku radców prawnych wykonujących zawód niepisaną zasadą jest wymierzanie kar pieniężnych, których wysokość można różnicować.

Inną sprawą jest natomiast sytuacja osób niewykonujących zawód, które nie wystąpiły ze stosownym wnioskiem bądź nie uzyskały zgody na zwolnienie z obowiązku uzyskania punktów.

W odwołaniu obwiniona podała, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. była osobą bezrobotną oraz nie wykonywała zawodu radcy prawnego i na tej podstawie korzystała ze zwolnienia z uiszczania składek samorządowych. 1-akt niewykonywania zawodu został zgłoszony organom samorządu w 2014 r. Zdaniem obwinionej, okoliczności te winny skutkować podjęciem przez Radę OIRP z urzędu kroków, o których mowa w §10 ust. 2 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego.

W sprawie Obwiniona nie skorzystała z możliwości zawartej w § 10 ust. 2 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku stanowiącego załącznik do uchwały Nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 r. poprzez wystąpienie do Rady Okręgowej OIRP lub w przypadku upoważnienia do jej prezydium o zwolnienie z wypełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lub zmniejszenia jego wymiaru.

Nic można przy tym domniemywać, że takie postępowanie nie wymaga wniosku radcy prawnego i może zostać wszczęte z urzędu. Zakres działania Rady Okręgowej OIRP jest katalogiem otwartym, przede wszystkim uregulowanym w art. 52 ust. 3 ustawy o radcach prawnych oraz w innych. Uzyskanie przez radcę prawnego minimum 40 punktów szkoleniowych w latach 2015-2017 był obowiązkiem generalnym nałożonym na wszystkich radców prawnych, w tym także proporcjonalnie m.in. do radców prawnych zawieszonych w wykonywaniu zawodu. Wyjątkiem od tej zasady było uprawnienie do zwolnienia od spełnienia tego wymogu tak w całości jak i w części. Niewykonywanie zawodu - jak wynika z § 10 ust. 1 pkt 1-3 cyt. Regulaminu... - nie jest wymienione w punktach uzasadniających zmniejszenie proporcjonalnie wymaganej minimalnej liczby punktów szkoleniowych, a to oznacza, że mieści się w nieokreślonym zbiorze szczególnie uzasadnionych przypadków. Przy tym w przypadku ust. 1 zmniejszenie jest obligatoryjne, a ust. 2 zakłada fakultatywność zwolnienia. Jeżeli zatem mamy fakultatywność zwolnienia, to nie można mówić o zaniechaniu przez radę lub prezydium działania z urzędu, skoro można było odrębnie wskazać zwolnienie proporcjonalnie osoby niewykonywującej zawód, a tego nie uczyniono. Poza tym, tylko w przypadku zawieszenia radcy można mówić o posiadaniu wiedzy przez radę, kiedy okres zawieszenia się kończy, a rada - bez stosownego wniosku - nie dysponuje takową wiedzą w przypadku urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, czy wychowawczych, okresu niezdolności do pracy. Podobnie jest w przypadku bycia osobą bezrobotną zarejestrowaną w Urzędzie Pracy.

Brak skorzystania z możliwości wystąpienia we właściwym czasie do rady ze stosownym wnioskiem nie może zatem skutkować uznaniem, że mamy do czynienia z przypadkiem mniejszej wagi, który uzasadnia udzielenie ostrzeżenia dziekańskiego.

Z kolei nałożenie upomnienia było uzasadnione, gdy doszło do consensusu między rzecznikiem a obwinioną. Jednak wycofanie się z uzgodnień rodzi uprawnienia dla wszystkich, także dla rzecznika, który nie jest związany swoim pierwotnym stanowiskiem, ani odnośnie kary dyscyplinarnej, ani odnośnie zryczałtowanych kosztów procesu w wysokości 600 zł.

W rozpatrywanej sprawie, z uwagi na powyższe, skład orzekający doszedł do przekonania, że

wymierzona kara nagany została zatem właściwie wypośrodkowana.

Ad. 3

Rozważając dwa zarzuty podniesiony w punkcie 3 WSD nie podziela żadnego z nich. Podnosząc zarzut rażącego naruszenia procedury obwiniona wadliwie uznała, że OSD nie miał podstaw prawnych do przyjęcia ustaleń z orzeczenia WSD za swoje albowiem orzeczenie to zostało prawomocnie skasowane wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 202 r. sygn. akt II DK 35/21. Sąd dyscyplinarny I instancji wobec tego wadliwie stwierdził, że przyjął ustalenia WSD za własne.

Jak zauważa WSD, to jedyna wypowiedź sądu dyscyplinarnego I instancji odnosząca się do tego wątku została zawarta na str. 197 verte pierwszego tomu akt sprawy zawierającym wypowiedź WSD odnoszącą się wyłącznie do wyjaśnień obwinionej z dnia 21 października 2021 r.; w żadnej mierze nie można tego utożsamiać z przyjęciem ustaleń z orzeczenia WSD za własne.

Ustosunkowując się zarzutu rażącego naruszenia prawa do obrony obwinionej które mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia WSD nie podziela tego poglądu. Skład orzekający stwierdza, że wprawdzie w okresie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 faktycznie usprawiedliwienie niestawiennictwa przed sądem nie wymaga przedstawienia zaświadczenia lekarskiego lecz należy też mieć na względzie kwestię, czy w tym konkretnym przypadku niezbędne było prowadzenie przewodu sądowego udziałem obwinionej. W tym względzie OSD prawidłowo uznał, że zgromadzony materiał dowodowy pozwala na wydanie orzeczenia.

OSD nie uznał obecności obwinionej na rozprawie za konieczną tak z uwagi na dokumenty zebrane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, jak i na zawarcie w piśmie z dnia 21 października 2021r. obszernych wyjaśnień. Ponadto obwiniona nie kwestionowała oczywistego faktu, że nie uzyskała wymaganych punktów w cyklu szkoleniowym 2015-2017.

Należy też mieć na względzie, że obwiniona nic powołała żadnych nowych dowodów w sprawie w treści odwołania, które mogłyby być rozpatrzone na rozprawie, co dowodzi, że nieuwzględnienie wniosku nie skutkowało negatywnymi konsekwencjami w postaci naruszenia prawa do obrony.

Ad. 4

W tym punkcie odwołanie podniesione zostały dwa odrębne wątki.

W pierwszym odwołująca podniosła, że w toku postępowania przed sądem dyscyplinarnym I instancji nie został rozpatrzony zawarty w jej w piśmie z dnia 21 października 2021 r. wniosek o zwolnienia od kosztów postępowania. Brak ustosunkowania się do tego wniosku - jej zdaniem -

wynien skutkować bądź uchyleniem lub zmianą postanowienia o kosztach postępowania jako nieadekwatnych do podjętych czynności w sprawie a także wobec nierozpatrzenia wniosku o zwolnienie jej w całości z kosztów.

WSD stwierdza, że w przypadku uznania radcy prawnego winnym wykroczenia dyscyplinarnego zawsze pojawi się kwestia kosztów postępowania dyscyplinarnego, co wynika z treści art. 706 ustawy. Jest regułą obciążanie obwinionego kosztami sądowymi, a zwolnienie zaś jest czymś wyjątkowym i wymaga oceny sądu dyscyplinarnego oraz uzasadnienia przesłanek, jakimi kierował się sąd odstępując od ogólnej zasady zasądzania kosztów - tak w wyroku z dnia 21 września 2010 r. WA 26/10 OSNwSK 2010, poz. 1765.

Kwestia zwolnienia od kosztów postępowania dyscyplinarnego nie została wprost uregulowana w ustawie o radcach prawnych w Rozdziale 6 zatytułowanym Odpowiedzialność dyscyplinarna. W takim przypadku, na mocy art.74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego zawarte w Rozdziale 70 zatytułowanym Zasądzenie kosztów procesu. Na mocy art. 624 § 1 kpk sąd może zwolnić w całości i w części od zapłaty kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla obwinionego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności.

W doktrynie wskazuje się na konieczność przeanalizowania materiału dowodowego i wyraźnego wskazania elementów sytuacji rodzinnej, majątkowej i wysokości dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności (Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz Tom II pod red. naukową D. Świeckiego Wolters Kluwer Warszawa 2015 1214- 2016, gdzie powołano dalsze orzecznictwo).

W rozpatrywanej sprawie obwiniona poprzestała na samym zgłoszeniu wniosku bez powołania jakiegokolwiek dowodu w tej materii. Z tego powodu zarzut w tej części jest bezzasadny, bowiem nie było żadnych podstaw faktycznych do stwierdzenia zaistnienia przesłanki uzasadniającej zwolnienie od kosztów.

W drugim wątku podniesiono, że koszty w kwocie 1.200 zł były nieadekwatne do liczby podjętych czynności w sprawie tj ich liczby i czasochłonności, ilości rozpraw i braku stopnia zawłości sprawy.

Ten wątek w uzasadnieniu WSD w Warszawie nie był przedmiotem szerszej wypowiedzi. Jak

wynika z akt sprawy, pierwotnie obwiniona na etapie dochodzenia prowadzonego Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP 23 października 2018 r. wniosła o zasądzenie od niej kosztów procesu w wysokości 600 zł. (T. I k. 11), których wysokości w tamtym okresie nie kwestionowała. Jeszcze na etapie dochodzenia Rzecznik Dyscyplinarny dwukrotnie zajmował się sprawą, gdyż obwiniona 31 października 2018 r. cofnęła oświadczenie o dobrowolnym przyznaniu się do winy i poddaniu się karze dyscyplinarnej upomnienia wraz z akceptacją kosztów postępowania w wysokości 600 zł (T. I k.26).

Sprawa toczyła się dwukrotnie przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP najpierw pod sygnaturą akt D 77/19, który w trakcie postępowania jurysdykcyjnego trzykrotnie zajmował się sprawą raz na posiedzeniu 17 grudnia 2018 r. (T.I k. 29), a drugi i trzeci raz na rozprawach 3 czerwca 2019 r. i 8 lipca 2019 r. (T.I k. 74 i 79); a następnie - po uchyleniu orzeczenia - pod sygnaturą akt D 54/21, w trakcie której odbyła się jedna rozprawa 27 października 2021 r. (T.I k 189). W obu sprawach zakończonych orzeczeniami sporządzane były uzasadnienia, podobnie było w przypadku postanowienia (T.I k. 31 i k.83-86; k. 193-199).

Jak stanowi art. 67² ustawy o radcach prawnych postępowanie dyscyplinarne obejmuje m.in. dochodzenie i postępowanie przed sądem dyscyplinarnym. Kosztami postępowania dyscyplinarnego są koszty poniesione w jego toku. Także w przypadku, gdy sąd dyscyplinarny rozpatruje delikt dyscyplinarny kolejny raz, to koszty w takim przypadku nie ograniczają się wyłącznie do etapu, na którym ponownie rozpoznawana jest sprawa lecz są kumulowane.

Wobec tego WSD w Warszawie stwierdza, że zasądzone koszty postępowania w kwocie 1.200 złotych, mieszcząc się w widełkach kosztów od 500 zł do 3.000 zł określonych w uchwale Krajowej Rady Radców Prawnych Nr 86/IX/2015 z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, spełniają wymóg adekwatności odnośnie podjętych czynności.

Z tego powodu WSD nie podziela zarzutów w zakresie tego wątku.

Ad. 5

Odwołująca się radca prawny A. B. wniosła w ostatnim punkcie odwołania o zwolnienie w całości bądź w części kosztów postępowania przed WSD KIRP ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i brak dochodów oraz względy słuszności.

W rozpatrywanej sprawie obwiniona wskazała, że jest osobą bezrobotną bez dochodów i przez wiele lat była zarejestrowana w UP - jak się można domyślać w Urzędzie Pracy. Podniosła, że nie

posiada majątku nieruchomego, prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe i nie korzysta z pomocy innych osób. Powołała się w tej materii na akta sprawy, bez bliższego uszczegółowienia.

W aktach sprawy na str. 9 odwołania z dnia 13 września 2019 r. obwiniona wskazała, że uzyskuje dochód miesięczny netto w wysokości 2.750 zł z tytułu umowy o pracę, co stanowiło w tamtym okresie jej jedyny dochód przeznaczony w lwiej części na najem i koszty życia. Prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe i nie korzysta z pomocy innych osób (T. I k. 100). Ponadto oświadczyła, że w całym cyklu rozliczeniowym była osobą bezrobotną i nie wykonywała zawodu radcy prawnego, na tej podstawie nic uiszczala składki członkowskiej na rzecz samorządu (T. I k. 93).

Wniosek ten nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż przy braku dokumentów źródłowych istnieją wątpliwości co do stanu majątkowego wnioskodawczyni na dzień złożenia wniosku.

Mianowicie z treści odwołania z 2019 r. wynikało, że we wrześniu tego roku jej dochód netto wynosi 2.750 zł. Jak wskazała w piśmie procesowym z dnia 17 lutego 2020 r. (T.I k. 114) w styczniu tego roku otrzymała wypowiedzenie i podniosła też, że 26 lutego 2020 r. będzie miała test i rozmowę kwalifikacyjną o pracę. Nie ma zatem pewności czy podjęła zatrudnienie, a z treści odwołania z 7 stycznia 2022 r. wynika, że jest osobą bezrobotną.

Z kolei w odwołaniu z 13 września 2019 r. podniosła, że lwią część przychodów z pracy pochłaniały najem i koszty życia. W nim też oświadcza, że prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe i nie korzysta z pomocy innych osób.

Gdy jest się osobą bezrobotną, przy braku wsparcia innych osób i samodzielnym prowadzeniu gospodarstwa jest mało wiarygodny ten wątek, bowiem nie ma wskazanego źródła pokrywania kosztów najmu czy kosztów życia. Uzasadnione wątpliwości z tym związane przy braku jakichkolwiek dowodów nie pozwalają zatem uznać zaistnienie przesłanek do uwzględnienia wniosku.

W świetle powyższych rozważań rozstrzygnięto jak w petitum orzeczenia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych.